

Aktuální obalová témata: připravované novelizace, nediskriminace, kontrola

Konference OBALY 2014, 18. března 2014

Mgr. et Mgr. Jan Kořán

Advokátní kancelář KF Legal, s.r.o.

Novelizace zákona o obalech I.

- **Probíhající novelizace zákona č. 477/2001 Sb.**
 - sněmovní tisk č. 29 – vládní návrh zákona o změně zákonů v souvislosti s přijetím kontrolního řádu
 - sněmovní tisk č. 53 – vládní návrh novely zákona o obalech
- **Sněmovní tisk č. 29 – kontrola plnění povinností**
 - souvisí s přijetím kontrolního řádu (zákon č. 255/2012 Sb.)
 - novela se týká činnosti autorizované obalové společnosti i nositelů povinností zpětného odběru a využití
 - hlavní změna: odpadá specifický režim kontroly podle zákona o obalech, kontroly plnění povinností se budou řídit novým kontrolním řádem
 - aktuální stav – projednáváno Senátem (tisk 236)
- **Povinné zálohy?**
 - téma nikdo neotevívá – zatím...

Novelizace zákona o obalech II.

- **Sněmovní tisk č. 29 – vymezení obalu, recyklační kvóty**
 - atypická novela: prostřednictvím pouhé změny příloh dochází k významné změně zákona
 - implementace směrnice 2013/2/EU ze dne 7. února 2013, kterou se mění příloha I směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech: **kritéria, co je obal a co obalem není**
 - **požadovaný rozsah recyklace a celkového využití obalového odpadu** – nově se stanovují kvóty pro roky 2014-2016
 - aktuální stav – projednáváno Senátem (tisk 239)

Novelizace zákona o obalech III.

○ **Novinky v oblasti recyklačních kvót**

- relativně málo ambiciózní cíle:
 - kvóty jen pro roky 2014-2016 (čekání na evropskou úpravu, které ale přináší nejistotu)
 - rok 2013: vinou nečinnosti MŽP a PSP ČR byly kvóty jednoznačně stanoveny jen pro klienty AOS
 - poměrně konzervativní cíle v oblasti recyklace (snaha neznevýhodnit tuzemské podnikatele, pokud ale EU stanoví vysoké cíle, může být nárůst citelný)
- pozitivní novinka – **stanovení míry recyklace, resp. celkového využití prodejních obalů určených spotřebiteli**
 - zpětný odběr a recyklace obalů od spotřebitelů představuje hlavní účel evropské úpravy
 - férová úprava: další překážka vyhýbání se zákonným povinnostem a získávání výhody na trhu

Novelizace zákona o obalech IV.

○ **Posuny v definici obalu**

- reakce na praktické zkušenosti s vývojem obalové techniky
- praktické případy:
 - ramínko – prodávané samostatně či s oděvem
 - svítilny na hrob
 - mechanické mlýnky
 - balící fólie a pečící formy – plné či prázdné? (a pozor na dutinku...)
 - štítek RFID

Stále aktuální: nediskriminace I.

- **Záruky pro tuzemské i zahraniční podniky:**
 - zákon o obalech
 - institut AOS
 - kontrolní orgány – MŽP, ČIŽP, ÚOHS

 - pouze u odpadů z obalů je **nediskriminace upravena výslovně a detailně zákonem** – u elektroodpadu, pneumatik a dalších komodit tato úprava chybí (podstatná diference mezi AOS a kolektivním systémem)

- **Autorizovaná společnost jako garant nediskriminace**
 - princip jednotnosti podmínek
 - povinnost uzavřít smlouvu s každým
 - povinnost uzavřít smlouvu pro všechny obaly
 - povinnost uzavřít smlouvu s každou obcí, která požádá

Stále aktuální: nediskriminace II.

○ **AOS v hospodářské soutěži**

- dominance EKO-KOM, a.s. – paradoxně posiluje férovost soutěže pro povinné osoby (uplatní se dohled ÚOHS nad dominantními soutěžiteli)
- existuje ale několik soutěžních pohledů: vliv AOS na soutěž mezi podniky x vliv AOS na soutěž na trhu nakládání s odpady x soutěž mezi AOS
- ÚOHS: aktivně se v posledních letech zabývá problematikou odpadů (kartelové dohody svozových firem), konzultuje i problematiku odpadů z obalů

○ **Otevřenost systému**

- pro povinné osoby, pro osoby nakládající s odpady

Stále aktuální: nediskriminace III.

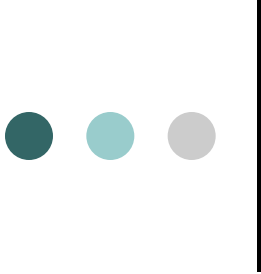
- **Potenciální rizika - obcházení jednotnosti podmínek AOS**
 - zvýhodňování podle množství obalů uvedených na trh (při zpětném odběru a recyklaci není rozdíl v nákladech!)
 - problematické protiplnění – nepřiměřené platby za poskytnutí služeb při recyklaci skupinových a přepravních obalů, či spolupráce jen s některými povinnými osobami
 - různé platby za podobné obaly – odůvodněné jen tehdy, pokud z hlediska sběru a recyklace přináší různé náklady

Kontrolní činnost podle zákona o obalech

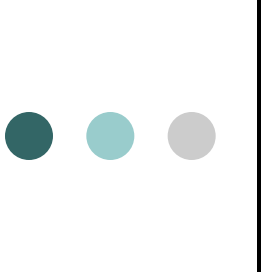
o **kontrolované subjekty**

- nositelé povinností zpětného odběru a využití (lhostejno, zda klienti AOS, individuálně plnící nebo free-rideři)
 - plné vyhýbání se povinností, zatajení části obalového toku, zajištění zpětného odběru, ...
- autorizovaná obalová společnost – kontrola plnění povinností za povinné osoby
- osoby nakládající s odpady – zejména kontrola plnění povinností podle zákona o odpadech (185/2001 Sb.)

Kontrolní orgány (anebo kdo Vás může navštívit...) I.

- **Ministerstvo životního prostředí**
 - kontrola činnosti AOS (každoroční kontroly)
 - dohled nad AOS
 - uložení nápravného opatření
 - podnět ČIŽP k uložení sankce
 - prevence – změny rozhodnutí o autorizaci, rozhodování co je a co není obalem
 - kontrola ostatních subjektů – rozhodování o odvoláních proti rozhodnutím ČIŽP
- **Česká inspekce životního prostředí**
 - kontrola plnění povinnosti zpětného odběru (ne u prodeje spotřebiteli)
 - kontrola zajištění využití odpadu z obalů a souvisejících povinností
 - zákon obrací důkazní břemeno: povinná osoba musí prokázat, že povinnosti plní

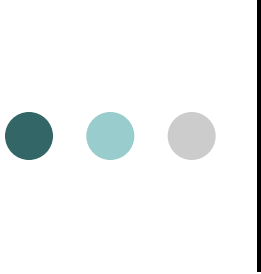
Kontrolní orgány (anebo kdo Vás může navštívit...) II.

○ **Česká obchodní inspekce**

- zajištění zpětného odběru osobami, které uvádějí obaly nebo balené výrobky na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli (rovněž obrácené důkazní břemeno)
- prodej nápojů ve vratných zálohovaných obalech
- plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití (s výjimkou obalů kosmetických prostředků, obalů, které přicházejí do přímého styku s potravinami, obalů léčivých přípravků...)

○ **Česká zemědělská a potravinářská inspekce**

- prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití v případě obalů, které přicházejí do přímého styku s potravinami

Kontrolní orgány (anebo kdo Vás může navštívit...) III.

○ **Celní úřady**

- kontrola, zda obaly nebo balené výrobky dovážené do České republiky nebo přepravované z členských států Evropské unie do České republiky splňují požadavky tohoto zákona
- neukládají sankce ani nápravná opatření, ale vyzvou příslušný orgán ke kontrole a uvědomí MŽP

○ **Další orgány**

- Krajské hygienické stanice (obaly kosmetických prostředků)
- Státní ústav pro kontrolu léčiv
- Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv

Děkuji Vám za pozornost.

Mgr. et Mgr. Jan Kořán, advokát a společník

Advokátní kancelář KF Legal, s.r.o.

Opletalova 55, 110 00 Praha 1

email: jan.koran@kf-ak.cz